

1Jn; 1:3-10.

Minden emberben él valamiféle vágyódás az Isten után. Isten viszont nem valamiféle közösséget akar velünk. Neki nem valami érdekközösség, alakalmi közösség, védelmi és dacközösség a szándéka velünk. Isten szeretetközösségre hív minket. Valódi szeretetközösségre. Melyben nem biztos, hogy mindig tudom érvényesíteni akaratomat és érdekeimet. Nem biztos, hogy e közösség garanciát jelent számomra arra, hogy minden kellemetlenség, bánat és betegség elkerül majd. De mely szeretetközösségben van elég bizalmam Isten iránt, hogy elfogadjam tőle a próbákat is, s mely szeretetközösségben megkapom Istentől a legfőbb jót; a szeretetet. Megkapom Isten szeretetét, és elfogadom ezt a magam Isten iránti szeretetével. És ebben a kapcsolatban érdekektől és akaratoktól, körülményektől és próbáktól függetlenül találok örömet, biztonságot, világosságot és békét, mert az Istennel való szeretetközösség megtermi e csodálatos gyümölcsöket a szívemben. – Én így élem, így tapasztalom. Ezért mondom ezt. De tudom, hogy azért ez nem ennyire egyszerű, mert az öröm és béke és világosság érzete nem szükségszerű állandó velejárója az Istennel való állandó szeretetkapcsolatnak. Inkább úgy lehet elképzelni ezt a szeretetkapcsolatot, mint egy gyümölcsfát, mely valódi gyümölcsfa akkor is, amikor csak rügyek vannak rajta, akkor is, mikor meg lehullajtja a levelét, akkor is, mikor a télben halottnak tűnik, s nem elég, hogy a kemény fagy próbálja, de még a kergét is vadállatok rágják. A gyümölcsfa ilyenkor is gyümölcsfa, noha kevésbé látványos, mint nyáron, amikor a vak is látja, hisz csak úgy pompázik rajta a sok gyönyörű gyümölcs.

Az Istennel való kapcsolatnak is megvannak a mutatósabb és a kevésbé látványos szakaszai. Olykor annyira telét élheti ez a kapcsolat, hogy magunk is elbizonytalanodhatunk benne, vajon él-e még kapcsolatunk az Istennel, mert nem érezzük szeretetét, nélkülözzük az ajándékokat, kétségek gyötörnek, és szenvedéseken megyünk át. A vágyódás többé-kevésbé ilyenkor is ott él ugyan a szívben, de az érzések nem segítenek a kapcsolat felőli bizonyosságban. Az egyháznak olyan kiváló szentjei is, mint Teréz anya, mentek át ilyen időszakokon. Naponként magához vette a szentséget, buzgón imádkozott, és bőven gyakorolta a szeretet cselekedeteit. Nyilvánvalóan volt szeretetkapcsolata Istennel, de érzései ezt hosszú időn keresztül nem igazolták, sőt inkább elbizonytalanították. Között levelei tanúskodnak erről.

Más emberek meg olyan magabiztosan beszélnek arról, hogy nekik az Istennel tökéletes kapcsolatuk van, noha a gyülekezetet elhanyagolják, nem élnek az úrvacsorával, és semmi figyelemre méltó cselekedetét nem nyújtják a szeretetnek, hogy az valami csoda. De nyilván tökéletesnek érzik Istennel a kapcsolatukat, ha egyszer ezt mondják.

De ez a két példa arra enged következtetni, hogy érzéseink gyakran csálnak meg ez ügyben. Azaz, ha szeretnénk tudni biztosan, hogy megfelelő szeretetkapcsolatban vagyunk-e az Istennel, akkor nem hagyatkozhatunk egyszerűen az érzéseinkre, hanem más, kissé objektívabb mércére is szükségünk van.

Ezt a mércét adja elénk mai igénk, mely először is beszél nekünk arról az Istenről, aki az egy létező Isten, akivel a kapcsolatra vágyik a lelkünk. És az ige azt mondja erről az Istenről, hogy Isten világosság. Sokat mondó szimbólum ez Istenről, melynek csak néhány vonatkozását említem most meg.

A világosság életfeltétel. Az ember számára feltétlen. Ha nincs fény, az emberiség nem is létezhet. Ha meg kevés a fény, az emberek elszomorodnak, depresszívek lesznek. A világosság éltető, megvidámító és vonzó. Ilyen a mi Istenünk: Életadó, vonzó és megvidámító. Vágyunk rá, és elindulunk felé, mert érezhető, nála van az élet. Az ő világossága elvezet az életre. Ez az életre vezető világosság Jézusban öltött testet, aki azt mondta magáról: „Én vagyok a világ világossága” (Jn; 8:12.) Ő vezet el minket az Istennel való szoros kapcsolatra, ő vezet el minket az Életre.

Isten világosság. Ez jelenti azt is, hogy ő megmutatja magát. Ő önkijelentő Isten. Ez a kijelentés történt meg legvilágosabban Jézusban, a világ világosságában. Istent Jézusban láthatjuk. Aki a bűn sötétjében vakon kóválygó ember számára talán rejtőzködőnek tűnt, íme, világosan megmutatta magát. Láthatjuk Jézust, és benne és általa csodálhatjuk Isten világosságát. S ez a világosság jelent etikai tisztaságot, erkölcsi tündöklést is. János, e levél szerzője, három évig élt Jézussal együtt gyakorlatilag mindennapos közösségben. Éjjel, nappal. És Jézusban megtapasztalta Isten őszinteségét, önzetlenségét, szeretetét. Nem véletlenül tudja pont ő leírni, hogy Isten világosság, és nincs benne semmi sötétség. Meg később az is, hogy „az Isten szeretet”. Számára tapasztalat ez, melyet a Jézussal töltött napokban szerzett meg minden félreértést kizáróan.

Ilyen tehát az Isten, aki után vágyódik a lélek. De honnan szerezhetünk bizonyosságot arról, hogy megfelelő szoros szeretetkapcsolatban vagyunk-e vele, ha érzéseinkre kritika nélkül nem támaszkodhatunk? – Az ige négy fontos szempontot ad elénk, ami alapján biztos ítéletet mondhatunk az istenkapcsolatunkról.

Először is: Isten világosság, tehát nekünk is meg kell vizsgálnunk utjaink világosságát. Ehhez kitűnő segédeszköz a két kőtábla tíz igéje, valamint Jézus tanításai a megbocsátásról és a felebaráti szeretetről. Érdemes ezekkel összevetni életünket, mert az ember egyébként hajlamos hitegetni magát azzal, hogy tartósan és folytatólagosan járhat szégyenletes sötét utakon anélkül, hogy megrontaná Istennel a kapcsolatát. De ha van az életünkben olyan folytatólagos gyakorlat, melyről nem szeretnénk, ha napvilágra kerülne, mert Isten igéje alapján tudjuk, hogy bűn, akkor – bármit is érzünk – nem vagyunk közösségben vele. Mert Ő világosság, aki pedig sötétségben jár, nincs kapcsolatban a világossággal. Aki közösségben szeretne lenni Istennel, annak igyekeznie kell a világosságban járni.

A második ismérve az Istennel való jó kapcsolatnak, hogy jó kapcsolatban, szeretetközösségben vagyok Isten családjával is, azaz a gyülekezettel. Ha világosságban járunk, közösségünk van egymással – mondja az ige. Ez a közösség jelenti azt, hogy szívesen vagyunk a gyülekezetben. Jelenti azt is, hogy szeretjük hittestvéreinket, akár még gyülekezeten vagy felekezeten kívül is. És jelenti azt is a közösség, hogy nyitottak vagyunk egymás szükségére is, próbálunk segíteni, és törődünk egymással. Aki közömbös a gyülekezet tagjai iránt, esetleg még el is hagyja a gyülekezetet, vagy csak otthon

akar vallásos lenni, az Isten szerint nincs jó kapcsolatban vele. Lehet, ő maga azt hiszi, hogy igen, de Isten az írott igében azt mondja, hogy NEM! És – én azt gondolom, hogy ebben az esetben is – Isten szava a döntő. Ha jó kapcsolatot akarunk Istennel, szeretnünk kell itt, Isten népében egymást. Közösségben kell lennünk egymással.

Harmadszor: Fontoljuk meg, hogy igazságra és világosságra van szükségünk, és nem képmutatásra. Ezért fontos a bűnvallás. Mert a világosságban járunk világos utakon. Lelkünkben azonban ott van az eredendő bűn sötétje, s hiába is tagadnánk, ez olykor gonosz tettekben, szavakban, gondolatokban és mulasztásokban is megnyilvánul. Csak ha ezt az életünkben jelenvaló sötétséget beismerjük, akkor tudunk belépni Isten világosságába. Ha megvalljuk a bennünk lévő sötétet, akkor nyerhetjük el Isten világosságát. A személyes bűnvallás a református kegyességben nem intézményesített. Nálunk nincs kötelező gyónás. A formalizmus veszélye miatt ez talán nem is baj. De baj az, ha nincsen önkéntes bűnvallás. Baj az, ha nincs egyéni lelki vezetés. Baj, ha nincs egy testvér, aki előtt őszintén kiönthetem lelkemet, s aki segítségével az Úr előtt letehetem bűneimet. Mert nehéz a léleknek az eltemetett, ki nem mondott bűnök terhét cipelni... Közösségi bűnvallás azonban van a református gyakorlatban is: az úrvacsora előtt. Bűnvalló imádságunkkal közösen valljuk meg, hogy érdemek nélkül, kárhozatot érdemlő bűnösökként jövünk Istenhez. Ez is bűnvallás, feltéve, hogy őszintén és a lényegét átérezve mondjuk ki ezeket a szavakat. Aki meg tudja vallani a bűneit, abban munkálódik az az alázat, mely szükséges ahhoz, hogy Istennel valódi közösségbe kerülhessen az emberi lélek.

S végül azt mondja igénk, hogy az Istennel való közösség része, hogy Jézus vére megtisztít minket minden bűntől. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az úrvacsorai közösségben a bűnvallás után megkapjuk a bűnbocsánatot, Jézus vére pedig, melyet a szent jegyekkel magunkhoz veszünk, megtisztít a gonoszságtól, azaz segít, hogy tisztább, megszenteltebb életet éljünk. Ezt a bocsánatot és segítséget az úrvacsorában kapjuk meg. Ezért az Istennel való közösségünk fokmérője az is, hogy mennyire igényeljük és vesszük örömmel magunkhoz a szent jegyeket. Aki soha, annak vagy nincs kapcsolata az Istennel, vagy legalábbis nagyon beteg a kapcsolata. Aki vágyódik rá, és minden alkalmat amennyire tud, megragad, hogy ily módon egyesülhessen Krisztussal, annak pedig erősödik a kapcsolata, szeretetközössége Istennel.

Ez utóbbi egy jól látható mércéje a közösségnek. De ne feledjük, mind a négy szempontot figyelembe kell vennünk. Ha életünk világosban jár, azaz Isten és ember előtt minden területe vállalható. Ha a gyülekezetben lelki testvéreinkkel valódi szeretetben vagyunk. Ha bűnös voltunkat alázattal elismerjük, s ezért nem tartjuk magunkat másoknál különbnek, konkrét bűneinket pedig egy lelki vezető segítségével Isten elé letesszük. Az úrvacsora szentségét pedig vágyjuk és örömmel vesszük, akkor bármit is érzünk, szoros Istennel a közösségünk. Isten pedig – ha meg is próbálja hitünket, hűségünket rossz érzésekkel teli, lelki éjszakákkal, én hiszem, és tapasztalom, hogy – megadja nekünk az érzések területén is a vele való szeretetkapcsolat jó gyümölcseit, hogy e kapcsolatot élvezhessük is örömmel megfürdőzve az ő végtelen szeretetében. Ámen.

1. Mit mond a felolvasott ige Istentről? (5. v.) Mi mindent jelent ez az igemagyarázat alapján?
 2. Miféle közösségről beszél az ige? (3. v.)
 3. Lehet-e a sötétségben járó embernek közössége az Istennel? Mit jelent a sötétségben járni?
 4. A bűnvallásnak milyen szerepe van a felolvasott ige szerint?
 5. Jézus vére milyen feltétellel tisztít meg minket? (7. v.)
-
- a) Életedben hogyan alakult az Isten iránti vágyódás? Mennyiben érdekközösségre vágyódás ez, s mennyire szeretetközösségre? Érzed-e, hogy egyre inkább az érdekektől szabad szeretetközösségre vágysz az Istennel?
 - b) Érzed, hogy közösséged van az Istennel? Volt olyan időszak, amikor nagyon érezted az ő közelségét, s volt olyan, amikor egyáltalán nem? Szerinted a hit képes átsegíteni az érzések nélküli időszakokon?
 - c) Az Istennel való közösség négy mércéje a világosságban járás, a testvéri közösség komolyan vétele, a bűnvallás és az úrvacsora iránti vágyódás. Ha ezekhez méred magad, hogy állsz az Istennel való közösségedben?
 - d) Milyen tapasztalataid vannak a bűnvallással kapcsolatban? Van olyan személy, akihez van elég bizalmad, s aki segít neked letenni a bűnöket?
 - e) Mit jelent számodra az úrvacsora? Mennyire tudod benne átélni a bűnbocsánatot, megélni a Krisztussal való egyesülést, s mennyire jelent segítséget a hited erősítésében?